

Sygn. akt I ACa 731/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 stycznia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący	:	SSA Irena Ejsmont - Wiszowata
Sędziowie	:	SA Jadwiga Chojnowska (spr.) SO del. Małgorzata Szostak - Szydłowska
Protokolant	:	Małgorzata Sakowicz - Pasko

po rozpoznaniu w dniu 29 stycznia 2015 r. w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z powództwa **K. P.**

przeciwko **A. G.**

o ochronę praw autorskich i zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku

z dnia 29 maja 2014 r. sygn. akt I C 15/14

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że :

a) zasądza od pozwanego A. G. na rzecz powoda K. P. kwotę 500 (pięćset) zł z ustawowymi odsetkami od 24 grudnia 2013 r.,

b) oddala powództwo w pozostałej części,

c) zasądza od powoda na rzecz pozwanego 238 (dwieście trzydzieści osiem) zł tytułem zwrotu kosztów procesu,

d) nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Białymstoku od powoda kwotę 125,44 (sto dwadzieścia pięć i 44/100) zł, a od pozwanego 22,14 (dwadzieścia dwa i 14/100) zł tytułem brakujących kosztów sądowych;

II. oddala apelację w pozostałym zakresie;

III. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 229 (dwieście dwadzieścia dziewięć) zł tytułem zwrotu kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym.

UZASADNIENIE

K. P. wniósł o zasądzenie od A. G. kwoty 3.375 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 24 grudnia 2013 r. do dnia zapłaty wraz z kosztami procesu.

A. G. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania.

Wyrokiem z dnia 29 maja 2014 r. Sąd Okręgowy w Białymstoku oddalił powództwo i zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 300 zł tytułem zwrotu wydatków w sprawie oraz kwotę 984 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Nakazał również pobrać od powoda na rzecz Skarbu Państwa kwotę 147,58 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Orzeczenie to zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktyczne i ocenę prawną.

K. P. jest autorem zdjęcia przedstawiającego zawodników drużyny (...), które zostało umieszczone na portalu internetowym (...) pod artykułem (...) z dnia 16 lipca 2013 r. oraz pod artykułem (...) z dnia 16 września 2013 r.

W dniu 4 grudnia 2013 r., w ostatecznym przedsądowym wezwaniu do zapłaty, powód wezwał wydawcę portalu (...) do zaniechania naruszania jego praw autorskich poprzez zaprzestanie korzystania ze zdjęcia jego autorstwa oraz do zapłaty łącznej kwoty 3.375 zł tytułem bezprawnego korzystania z tego zdjęcia, wskazując, iż do niego należy całość autorskich praw majątkowych.

A. G. prowadzi portal informacyjny (...). Jego pracownik – C. M. (1) przygotował i zamieścił artykuł ze spornym zdjęciem, które pobrał ze strony internetowej (...) po uprzednim uzyskaniu zgody Prezesa tego (...). Umowa ta obejmowała zgodę na wykorzystywanie zdjęć ze strony (...) do artykułów opisujących drużynę L. i jej działania.

Sąd dopuścił w sprawie dowód z opinii biegłego z zakresu fotografii na okoliczność wartości stosownego wynagrodzenia za sporne zdjęcie, przy uwzględnieniu cen panujących na rynku (...), a także parametrów technicznych zdjęcia – rozmiarów i jego jakości. Wydane w tej sprawie opinie (główną i uzupełniającą) uznał za opracowane w sposób prawidłowy i rzetelny, przez co wnioski z nich płynące legły u podstaw rozstrzygnięcia.

Analizując okoliczności faktyczne sprawy Sąd doszedł do przekonania, że pozwany umieścił publikację zgodnie z prawem, korzystając przy tym z praw przysługujących Prezesowi (...), który otrzymał je od samego powoda (na podstawie licencji niewyłącznej na korzystanie z wykonanych przez niego zdjęć, również w zakresie promocji Stowarzyszenia). Pracownik pozwanego C. M. (2) zawarł umowę ze Stowarzyszeniem dotyczącą wykorzystywania zdjęć ze strony internetowej do publikacji na temat Stowarzyszenia, jak i samej drużyny. Umowa obejmowała postanowienia, że zdjęcia będą wykorzystywane tylko i wyłącznie pod artykułami opisującymi Stowarzyszenie. Dziennikarz pozwanego wybrał zdjęcie ze strony internetowej Stowarzyszenia i umieścił je pod przygotowanym artykułem (za zgodą R. B.). Artykuł sporządzony przez pracownika pozwanego, do którego zostało dołączone sporne zdjęcie – w ocenie Sądu – był pewną formą promocji, popularyzacji oraz reklamy (...) drużyny futbolu amerykańskiego – L.. Zamieszczenie tego zdjęcia na portalu internetowym pozwanego miało wydźwięk jedynie informacyjny, a nie komercyjny, a samo zdjęcie posiadało charakter reporterski, rejestrowało bowiem określony moment zawodów sportowych oraz sytuację mającą miejsce w danej chwili na boisku. Dlatego też – zdaniem Sądu – przedmiotowe zdjęcie nie miało twórczego wkładu i było pozbawione cech dzieła artystycznego. Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności uznał, że nie doszło do naruszenia praw autorskich powoda, a co za tym idzie nie należy mu się jakiegokolwiek odszkodowanie.

O kosztach orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. zgodnie z zawartą w nim zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Nakazał również pobrać od powoda na rzecz Skarbu Państwa kwotę 147,58 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych związanych z opinią uzupełniającą sporządzoną przez biegłego.

Apelację od tego wyroku wniósł powód zaskarżając go w całości i zarzucając:

1) naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego i należytego rozważenia materiału dowodowego zebranego w sprawie i poczynienie ustaleń sprzecznych z tym materiałem dowodowym, polegające na przyjęciu, że pozwany – za zgodę Prezesa Stowarzyszenia (...) był uprawniony do wykorzystania zdjęć znajdujących się na stronie internetowej Stowarzyszenia, podczas gdy on zaprzeczał, aby wyrażał zgodę na udzielanie przez R. B. dalszych licencji i dalsze wykorzystywanie zdjęć przez inne podmioty poza Stowarzyszeniem, a pozwany ani w drodze dokumentów w postaci przedstawienia stosownej umowy, ani w drodze innych środków dowodowych, w szczególności dowodu z zeznań świadka R. B. nie wykazał, aby takie zezwolenie uzyskał;

2) naruszenie art. 67 ust. 3 pr. aut. poprzez jego niezastosowanie i uznanie, że pozwany umieścił publikację zgodnie z prawem, korzystając z praw przysługujących Prezesowi Stowarzyszenia (...), które zostały mu przez niego przekazane, podczas gdy nie wyrażał zgody na udzielanie przez R. B. żadnych dalszych licencji i dalsze wykorzystywanie zdjęć przez inne podmioty, zaś zgoda taka w świetle art. 67 ust. 3 pr. aut. była niezbędna, a pozwany nie wykazał, ani w drodze dokumentów, ani zeznań świadków, aby taką zgodę uzyskał;

3) naruszenie art. 25 ust. 1 pr. aut. poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na uznaniu, że zdjęcia, które wykonał miały charakter reporterski, podczas gdy sam charakter zdjęcia nie przesądza o możliwości zastosowania instytucji dozwolonego użytku publicznego z art. 25 pr. aut., ponieważ instytucja tzw. przedruku ma realizować cel informacyjny społeczeństwa, a warunkiem realizacji tego celu jest aktualność, wobec czego zdjęcie reporterskie musi dotyczyć aktualnych zdarzeń i tylko takich ram czasowych, w jakich zachowuje aktualność z punktu widzenia szybkości obiegu informacji, zaś to samo zdjęcie zostało wykorzystane do ilustracji dwóch artykułów – jednego z dnia 16 lipca 2013 r., drugiego z dnia 16 września 2013 r., przekroczyło więc granice aktualności;

4) naruszenie art. 25 ust. 2 pr. aut. poprzez jego niezastosowanie polegające na tym, że nawet gdyby założyć, że zdjęcie stanowiło fotografię reporterską i zostało użyte przez pozwanego w granicach dozwolonego użytku publicznego w postaci tzw. przedruku w celach informacyjnych, to za korzystanie z tego zdjęcia twórcy, na mocy art. 25 ust. 2 pr. aut., przysługuje prawo do wynagrodzenia, którego pozwany nie uiścił;

5) błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 1 ust. 1 pr. aut., skutkiem czego Sąd Okręgowy – opierając się na opinii biegłego – odmówił zdjęciu jego autorstwa przymiotu utworu w rozumieniu ustawy poprzez przyjęcie, że „zdjęcie nie miało twórczego wkładu”, podczas gdy:

a) sam pozwany nie kwestionował, że zdjęcie jest utworem w rozumieniu ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych;

b) ocena twórczego charakteru zdjęcia jest oceną prawną i winna być dokonana przez Sąd, a nie przez biegłego, natomiast Sąd I instancji nie przedstawił żadnej argumentacji prowadzącej do zaprzeczenia twórczego charakteru zdjęcia;

c) w poglądach przedstawicieli piśmiennictwa i judykatury niekwestionowane jest stanowisko, że również zdjęcia o charakterze reporterskim stanowią utwór w rozumieniu przepisów prawa autorskiego, ponieważ „reporterski charakter zdjęcia nie wyklucza, iż stanowi ono utwór”;

d) ochronie prawnoautorskiej podlega fotografia, którą cechują elementy twórcze, choćby na minimalnym poziomie, natomiast nie podlega fotografia czysto rejestracyjna, np. zdjęcia paszportowe, których format i zawartość są ściśle określone przez przepisy prawa;

e) zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego i sądów powszechnych za twórczość w rozumieniu art. 1 ust. 1 pr. aut. można uznać w dziedzinie fotografii artystycznej świadomy wybór momentu fotografowania, punktu widzenia, kompozycji obrazu (kadowania), oświetlenia, ustalenia głębi, ostrości i perspektywy, zastosowania efektów specjalnych oraz zabiegi zmierzające do nadania fotografii określonego charakteru, elementy te bowiem nadają fotografii indywidualne piętno, konieczne dla uznania istnienia utworu w rozumieniu ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych;

f) dowolne, z przekroczeniem zasady swobodnej oceny dowodów, a w konsekwencji z mającym istotny wpływ na rozstrzygnięcie sprawy naruszeniem art. 233 § 1 k.p.c. przez uznanie, że zdjęcie nie miało twórczego wkładu, a także było pozbawione cech dzieła artystycznego, podczas gdy oryginalność jego fotografii polega na uchwyceniu szczególnego momentu, w którym zawodnik L. biegnie z piłką, goniony przez zawodnika drużyny przeciwnej, wykonanie fotografii przez niego jest rezultatem jego inwencji noszącej charakter kreacyjny, konsekwencją czego fotografia ma indywidualny charakter, a ponadto zdjęcie zostało wykonane w trybie preselekcji przysłony w celu wyodrębnienia głównego elementu zdjęcia z tła, a nie w programie pełnej automatyki, następnie zaś zostało poddane obróbce w programach graficznych i kadowaniu, co również stanowi o istnieniu wkładu twórczego i o kwalifikacji przedmiotowego zdjęcia jako utworu;

6) naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. poprzez brak wskazania dowodów, na których oparł się Sąd uznając, że pozwany działał zgodnie z prawem korzystając z praw przysługujących Prezesowi Stowarzyszenia (...) oraz że zdjęcie nie stanowi utworu w rozumieniu ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz poprzez brak wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa, skutkujące brakiem możliwości poddania wyroku kontroli apelacyjnej;

7) naruszenie art. 322 k.p.c. w zw. z art. 17 i 79 ust. 1 pkt 3 lit. b pr. aut. poprzez ich niezastosowanie, w wyniku czego sąd niesłusznie odmówił zasądzenia stosownego wynagrodzenia, które w chwili jego dochodzenia byłoby należne tytułem udzielenia przez uprawnionego zgody na korzystanie ze zdjęcia, a która to kwota w wysokości 3.375 zł została wyliczona w oparciu o „Tabele wynagrodzeń. Stawki minimalne honorariów autorskich za wykorzystanie utworów fotograficznych” opracowane przez Związek (...), stanowiące podstawę wyliczenia wysokości wynagrodzenia stosowaną przez sądy, zwłaszcza z uwagi na fakt, że w sprawach o naruszenie praw autorskich ściśle wyliczenie często jest niemożliwe, a sąd może zasądzić odpowiednią sumę według swej oceny na podstawie art. 322 k.p.c., zaś kwota wynagrodzenia wskazana przez niego nie jest wygórowana, stąd też na podstawie oceny opartej na rozważeniu wszystkich okoliczności niniejszej sprawy zasługuje na uwzględnienie.

Wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie na jego rzecz kwoty 3.375 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 24 grudnia 2013 r. do dnia zapłaty, a także zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu, jak również poprzez nakazanie pobrania od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa nieuiszczonych kosztów sądowych; ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, przy uwzględnieniu kosztów postępowania apelacyjnego jako części kosztów procesu.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja zasługiwała na częściowe uwzględnienie.

Sąd Apelacyjny podzielił stanowisko zaprezentowane we wniesionym środku odwoławczym, że wskutek bezprawnego i zawinionego zachowania strony pozwanej doszło do naruszenia – na gruncie przepisów ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (zwanej dalej: pr. aut.) – przysługujących skarżącemu autorskich praw majątkowych. Co do zasady słuszne zatem było dochodzone w ramach niniejszego postępowania roszczenie o zapłatę, natomiast niezasadne było żądanie z tego tytułu kwoty we wskazanej w pozwie wysokości.

W pierwszym rzędzie za niepozbawiony racji uznać należało zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. poprzez brak wskazania przez Sąd Okręgowy dowodów, na których oparł swe rozstrzygnięcie oraz niewyjaśnienie podstawy prawnej

z przytoczeniem odpowiednich przepisów prawa. Zgodnie bowiem z powołanym przepisem – uzasadnienie wyroku powinno zawierać wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, a mianowicie: ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. Uzasadnienie Sądu Okręgowego zaś nie do końca spełnia wszystkie przewidziane w tym przepisie wymogi.

Przechodząc do dalszych zarzutów apelacji, wstępnie zaznaczyć wypada, że okolicznościami bezspornymi w sprawie, było: autorstwo powoda odnośnie zdjęcia przedstawiającego zawodników drużyny (...) podczas meczu (...); udzielenie przez niego Prezesowi Stowarzyszenia (...) licencji niewyłącznej na wykorzystanie zdjęć na stronie internetowej zespołu (...) (w tym spornego zdjęcia); pobranie przez pracownika pozwanego wskazanego zdjęcia ze strony internetowej drużyny i umieszczenie go na portalu internetowym (...) pod artykułem (...) z dnia 16 lipca 2013 r. oraz pod kolejnym artykułem (...) z dnia 16 września 2013 r.; skadrowanie zdjęcia w taki sposób, by usunąć podpis ujawniający autorstwo.

Mając na uwadze całokształt okoliczności niniejszej sprawy Sąd Apelacyjny nie podzielił stanowiska Sądu Okręgowego, jakoby fotografia wykonana przez powoda nie kwalifikowała się do miana utworu w rozumieniu art. 1 ust. 1 pr. aut. Rację miał bowiem skarżący, że nawet przyjęcie reporterskiego charakteru zdjęcia nie odbiera mu waloru utworu. Z faktu wykonania fotografii podczas zawodów sportowych i uwiecznienia na niej pewnej sytuacji mającej miejsce w danej chwili na boisku, nie można wywodzić wniosku, że przez to jest ono pozbawione twórczego wkładu. Ocena fotografii jako utworu musi być bowiem dokonana przez pryzmat przesłanek z art. 1 ust. 1 pr. aut. Zgodnie z tym przepisem utworem jest każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiegokolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia. Wspomniana ustawa przyznaje fotografii (art. 1 ust. 2 pkt. 3) ochronę na równi z wszystkimi innymi rodzajami utworów, mimo świadomości przez ustawodawcę specyfiki tego utworu i jego zakresu – od fotografii artystycznych, reporterskich, po fotografie robione powszechnie przy różnych okazjach. W konsekwencji ochrony prawno-autorskiej podlega fotografia, którą cechują elementy twórcze, choćby na minimalnym poziomie, natomiast nie podlega fotografia czysto rejestracyjna. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, uwzględniając poglądy orzecznictwa i doktryny wyrażone na tle art. 1 pr. aut. uznać należało, iż fotografia będąca przedmiotem sporu (k. 10) stanowi utwór. Została na niej utrwalona postać zawodnika (...), który biegnie z piłką i jest goniony przez zawodnika drużyny przeciwnej. Jak wskazywała strona powodowa zdjęcie zostało wykonane w trybie preselekcji przesłony celem wyodrębnienia elementu wiodącego z tła, nie zaś w programie pełnej automatyki. Nadto zostało poddane obróbce w programach graficznych i kadrowaniu, co sprawia, że fotografia ta nie jest pozbawiona twórczego wkładu. Sąd Okręgowy nie przeprowadził natomiast analizy tego zagadnienia pod kątem wskazanego przepisu. Nadto nadmienić wypada, że we wczesnej fazie procesu (odpowiedź na pozew) sam pozwany nie kwestionował, iż sporna fotografia stanowi utwór.

W ocenie Sądu Apelacyjnego sama kwalifikacja spornej fotografii jako zdjęcia reporterskiego, nie miała jednakże większego znaczenia w realiach niniejszej sprawy, bowiem zostało ono rozpowszechnione na portalu internetowym (bezsporne), nie zaś w prasie czy w prasie internetowej. Hipoteza art. 25 ust. 1 pr. aut. obejmuje zaś przypadki rozpowszechniania w celach informacyjnych w prasie, radiu i telewizji. Jak zauważył Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 17 czerwca 2014 r. w sprawie o sygn. I ACa 74/14 – aby móc uznać przekaz internetowy za prasę, winien on spełniać wymogi określone w art. 7 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 1984 r. Prawo prasowe. Również Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 15 grudnia 2010 r., w sprawie III KK 250/10 zauważył, iż prasy ukazującej się w internecie nie wolno utożsamiać ze stroną czy też witryną internetową. W związku z powyższym, w niniejszej sprawie brak było podstaw do zastosowania art. 25 pr. aut., a co za tym idzie celowości rozważania spornego zdjęcia w kategoriach zdjęcia reporterskiego.

Sąd Apelacyjny nie podzielił również zapatrywań Sądu Okręgowego, jakoby działanie pozwanego, który umieścił sporne zdjęcie na swojej stronie internetowej było legalne. Zauważyć bowiem należy, że samo powoływanie się w tym względzie na stanowisko Prezesa Stowarzyszenia (...) R. B., który rzekomo pozwoił (w ramach umowy) pracownikowi pozwanego C. M. (2) na korzystanie ze zdjęć znajdujących się na stronie internetowej Stowarzyszenia (w tym ze spornego zdjęcia), jest niewystarczające. Pozwany nie przedstawił na tę okoliczność żadnego dowodu. Podnoszone

przez niego argumenty należało zatem rozpatrywać w kontekście głośnych twierdzeń. Strona powodowa konsekwentnie zaś twierdziła, że udzieliła Prezesowi Stowarzyszenia licencji niewyłącznej na wykorzystanie zdjęć na stronie internetowej drużyny (...), natomiast nie wyrażała zgody na udzielanie przez Prezesa żadnych dalszych licencji, czy też na dalsze wykorzystywanie zdjęć przez inne osoby (sublicencji). Słusznie przy tym wskazywała na treść art. 67 ust. 3 pr. aut., który stanowi, iż w braku wyraźnej zgody autora, licencjobiorca nie może upoważnić innej osoby do korzystania z utworu w zakresie uzyskanej licencji.

Ocena Sądu Okręgowego jakoby pozwany działał w granicach udzielonego mu przez Prezesa Stowarzyszenia upoważnienia jest więc oceną dowolną, nie mającą żadnego oparcia w zgromadzonym materiale dowodowym.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego z uwagi na powyższe ustalenia, tj. działanie pozwanego naruszające autorskie prawa majątkowe powoda, zasadnym stało się – w oparciu o art. 79 ust. 1 pkt. 3 b pr. aut. – zasądzenie na jego rzecz stosownego wynagrodzenia. Zgodnie z utrwalonym w judykaturze stanowiskiem, stosowne wynagrodzenie w rozumieniu tego przepisu, to takie wynagrodzenie, jakie otrzymałby uprawniony, gdyby osoba, która naruszyła jego autorskie prawa majątkowe, zawarła z nim umowę o korzystanie z utworu w zakresie dokonanego naruszenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 1994 r., I CSK 540/07). Przy szacowaniu odpowiedniej sumy pieniężnej Sąd Apelacyjny oparł się na znajdujących się w aktach sprawy opiniach biegłego z zakresu fotografii (główniej i uzupełniającej). Zaaprobował przy tym ocenę Sądu Okręgowego, iż dowód ten jest dowodem w pełni miarodajnym do czynienia istotnych okoliczności faktycznych – wielkości wynagrodzenia. Nie uwzględnił tym samym powoływanych przez stronę skarżącą stawek minimalnych według tabel wynagrodzeń opracowanych przez Związek (...). Tego typu tabele nie są bowiem zatwierdzone, nie mają wiążącego charakteru, a jedynie sugerują stawki minimalne za wykorzystanie zdjęć w internecie (co zresztą wskazywała sama strona powodowa). Tego typu stawki nie mogą być miarodajne w sytuacji, gdy istnieje opinia biegłego uwzględniająca istotne czynniki wpływające na wartość (cenę i wynagrodzenie z tytułu udzielonej licencji) danego zdjęcia, jak choćby dorobek artystyczny autora, popularność jego nazwiska, zastosowana technika wykonania, czy też porównywalne ceny na danym rynku za tego typu zdjęcie. Sąd Apelacyjny uznał, że punktem wyjścia do ustalania wynagrodzenia winna być kwota wskazana przez biegłego (100 zł), jako że uwzględnia ona wykonanie fotografii oraz udzielenie licencji do jej rozpowszechniania na stronach drukowanych gazet wydawnictwa, jak też w postaci zdjęcia na stronie internetowej (k. 82 akt – opinia uzupełniająca). Z uwagi na – akcentowane także w orzecznictwie – trudności w zakresie ścisłego wyliczenia wysokości wynagrodzenia za naruszenie autorskich praw majątkowych, właściwym było posłużenie się ponadto art. 322 k.p.c. W efekcie Sąd Apelacyjny uznał, że w okolicznościach niniejszej sprawy stosownym wynagrodzeniem winna być kwota ok. 150 zł. Przyjął również, że tak określone wynagrodzenie należy się powodowi w potrójnej wysokości, bowiem naruszenie jego praw przez pozwanego było zawinione. Świadczy o tym skadrowanie zdjęcia w taki sposób, by usunąć dane jego autora, jak również nieumieszczenie jakichkolwiek danych pod samą fotografią. W judykaturze wskazuje się, że naruszenie zawinione w rozumieniu art. 79 pr. aut., to naruszenie popełnione zarówno z winy umyślnej, jak też nieumyślnej. Wina nieumyślna zachodzi wówczas, gdy sprawca przewiduje możliwość wystąpienia szkodliwego skutku, lecz bezpodstawnie przypuszcza, że zdoła go uniknąć albo też nie przewiduje możliwości nastąpienia tych skutków, choć powinien i może je przewidzieć (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 4 kwietnia 2013 r., I ACa 1352/12). Zatem, podmiot usuwający ze zdjęcia dane autora bez uzyskania jego zgody na tego typu zabieg, winien liczyć się z tym, że tego typu działanie narusza prawa autorskie. Kwestię tę dostrzegł również biegły w opinii głównej, stwierdzając, że niewłaściwym jest ingerencja w pracę w postaci swobodnego kadrowania zdjęcia bez kontaktu z autorem (k. 62v.). Mając na uwadze wszystkie powyższe okoliczności, Sąd Apelacyjny uznał, że powództwo zasługuje na uwzględnienie do kwoty 500 zł, zaś w pozostałym zakresie jako nazbyt wygórowane podlega oddaleniu.

Jedynie na marginesie wskazać należy, że nie mógł być podzielony argument strony skarżącej w przedmiocie podwyższenia stawek minimalnych według tabel wynagrodzeń opracowanych przez Związek (...) o 50% (strona z menu), bowiem słusznie zwrócił tutaj uwagę pozwany, że tego typu dodatkowe wynagrodzenie dotyczy wykorzystania zdjęcia w celach reklamowych (wyraźnie wskazuje na to treść tabeli z k. 30), co w realiach niniejszej sprawy nie miało miejsca.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny orzekł jak w punkcie I sentencji wyroku na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., zaś w punkcie II na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania pierwszoinstancyjnego postanowił na zasadzie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz art. 100 k.p.c. przyjmując, że powód wygrał proces w ok. 15%, a także w oparciu o § 11 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, przyjmując, iż wysokość stawki minimalnej w sprawie o ochronę praw autorskich jest determinowana rodzajem sprawy, a nie wartością przedmiotu sporu.

Uwzględnienie wygranej powoda w 15% przełożyło się również na określenie zakresu, w jakim każda ze stron winna uiścić brakujące koszty sądowe (pkt. I d) wyroku).

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Apelacyjny orzekł zaś na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 100 k.p.c. oraz art. 108 § 1 zd. 1 k.p.c., a także w oparciu o § 11 ust. 1 pkt. 2 w zw. z § 13 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.